

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatorului
(Lévész-utcza), Nr. 5.Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decat numai de la coresponden-
tinti regulari ai "Federatiunii."
Articlii tramsi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Appare Joui-a si Dominec'a.

Pest'a, 30 Maiu, 11 Juniu 1873.

Camer'a deputatilor Ungariei, in sedinti'a de asta-di, pre care de mai multe se pusesse la ordinea dillei legele relativ la provincialisarea confinilor militari, dupa pucina discussiunea generale le au si primitu cu mare majoritate, votandu si centrul stangei data totu, cu partita deachiana. — Deputatii de partita nationala si din stang'a estrema a votatu contra. — Clubul deputatilor nat. tieuse luni ser'a conferintia, in carea se va la discussiune mai antau cestiunea realabila: d'a se intregi camer'a prin convocarea deputatilor din acelle parti de confinilor militari, ce se tienu immediat de Ungaria si dupa ce se va intrebat cestiunea din mai multe priintie: a legalitatii (vedi legea din 1848. art. V. Lit. B., §-i 107. 108. si 109. precum si dispusetiunea §-lui 55, acelasi-a-si legi) a usului constitutiunale, assiomatei „nil de nobis sine nobis,” precum si impregiurarea ca aceste legi stingu specialminte pre locitorii acelui parti si este mare inconvenientu nu-i ascultu, cu atatu mai vertosu si intre deputati prespucini sunt cari unnoesc relatiunile din confinie, congenti'a primi cu unanimitate, ca se se va unu proiectu de resolutiune pentru convocarea deputatilor (7 insi, ca-ce

lanti se binede Croata) din acelora parti, era desbaterea asupra legilor resp. se se suspindia pana la acelui impu candu deputatii partilor resp. asasi, se voru infaciati in camera. Cu propunerea si motivarea acestei resolutiuni, conferinti'a insarcinata pre D. Paragiu Cosma, care insu-si sulevasse cestiunea prealabile, era discussiunea asupra cestiunii daca deputatii de partita nationala se mai iea parte la desaterile speciali sau ba si a nume, daca se se staruiesca pentru primirea unor emendamente, decise ca numai D. Cosma singuru se se subscrive la solutiunea ce are a o presentata in nule seu si allu sociilor de principie. D. P. Cosma, in sedinti'a de asta-si-a plinitu missiunea cu demnitate. Tisa insu-si, combatendu-lu recunoscu, ca propunerea este legale, constitutiunale si are consecinta logica, ca nu o pota primi pentru decisie luata inca la 1867, (candu cu acelui dualisticu) cu carea ar veni in discussiune, d'insulu dara, de si affla orei mice defecte, primesce legile de se desbaterii speciale. —

Numai Dep. Dan. Iranyi din stang'a spriginti propunerea de resolutiune, affandu-o ca este si legale si constitutiunale si dechiarandu ca d'insulu in alte cause inca nu primesce proiectul ministeriului. —

Dupa dep. Mileticiu, carele si sustinut propunerea lui Cosma, venu inca pre de a supr'a, ca gratiarilor se li-se deo mai multi depu-

tati ammesuratu nrului locitorilor, — ne fiindu neci unu deputatu altul inscris a vorbi la discussiunea generale, ministrul pres. Slavi, spunendu ca lui Cosma ar fi respunsu amicului seu Tisa, apoi observandu lui Mileticiu ca representarea mai proportiunata a locitorilor s'a rezervatu pre timpulu de tomna candu prin noua lege elect. cestiunes se va regulat preste totu si observandu ca nu s'ar fi facutu legi noue, ci s'ar fi inarticulatu numai nesce patente, era nouele dispusetiuni ce au trebuitu se se faca sunt chiaru dupa gustul granitariilor, asi si spusera, duisse ellu, cei ce cunoscu relatiunile din granitia, — deci cere ca proiectele se se primeasca. Ceea ca se si intempla.

Roman'a si principele Carolu sunt era-si la ordinea dillei. In dillele a ceste s'a respandit u faim'a care se ventiledia acum prin intrega diuaristica europeana, — ca adeca principele Carolu ar ave de cugetu se paraesca Roman'a pentru totu-de-un'a. Ba ce e si mai multu, diariul „Danube” de Vienn'a comunică acesta scire cu adusulu, ca guvernul actualu allu Romaniei ar fi si pregatit la acesta eventualitate si si-ar fi si imparitul roulurilor asi, ca generalul Florescu ar

era Lascaru Catargiu in Moldov'a, Acesta n'ar insemnat alta ce, de catu nimicirea anniunii. Ori si catu de boierescu se se fia acestu guvern, inse intre atat'a de neromanescu nu credem s'e fia, incat se si permitta a inscrana unu assemene actu de lesa-patria si natiune. Pentru aceea de-o-cam-data nici nu ne ocupam inadinsu de acesta cestiune, ci inregistranu acesta scire, sub cea mai mare resvera, si ni place a crede, ca numai inimicul Romaniei si ai Romanimei preste totu, potu fi ca, abili d'a imprascia assemene faine, si scorniture. Despre cari unui romanu, de ori si ce calibru, nici a cugeta nu-i este ertata.

Scirea despre abdicatiunea principei Carolu inca se pare a fi netemeinica; sgomotul provine de acolo, ca principalele Carolu are de cugetu se cercetodie espusetiunea internationale de Vienn'a, de unde apoi se va duce dupa soci'a sa la Neu-Wied. Aceasta inse nu va se insemedie, ca principalele Carolu se duce se nu se mai intorce in Romania unde acum siepte ani fu primitu cu entusiasmu si bucuria, ce asta-di dupa atat'a amara de tempu cu greu s'ar mai pota descrie. Este cu potentia, ba chiaru probabilu, ca se duce; cu tote aceste inse noi nu potem s'e credem; si ecca pentru ce: De vre-o cati va anni incoce, inca mai innainte de aparrintia epistolei catra Auerbach, principalele Carolu se totu duce si totu-si n'ci pana asta-di nu s'a dusu, sau daca s'a dusu, era-si s'a intorsu; mai departe, fatalul annu allu sieptelea s'a implenitu si principalele Carolu stia inca neclintitul pre tronulu romanu, in fine mai avemu inca unu motivu spre nu luu de bani buni scirea despre abdicatiunea principalei Romaniei, si acestu motivu este, ca deodata cu scirea despre abdicatiune s'a ivitu si scirea despre perfecta independentia a Romaniei, adeca rumperea legaturelor existante intre Turcia suzerana si intre Romani'a vasalla si apoi

proclamarea cestei din urma depliou suverana. Acesta scire inca merita consideratiune cu atatu mai vertosu, ca ea s'a ivitu in unu si acelui-a-si tempu la Bucuresti, Pest'a si Vienn'a; era pre de alta parte nu de mai pucina insemetate pentru acesta cestiune este si impregiurarea, ca principalele Carolu va cerceta essibitiunea de Vienn'a cam in acelui-a-si tempu candu se va affla acolo si Tiarulu nemtiescu cu argatul seu Bismarck.

D'in tote aceste se pota vedea, ca lucrurile sunt multu mai incurcate, de catu ca se ne potem orienta si se potem combinat cu ore care positivitate, ca ce are se se intempe din tote aceste. Si apoi numai ce e dreptu daca totu-de-un'a amu pota se scimtua inainte seau din banu tempu ceea ce plamadescu, tiessu, cosu si descosu diplomattii la mesele verdi in cabinetele secretelor, atunci dnu tota diplomattia si politic'a, dupa definitiunile si intelegerile lu de asta-di, n'ar mai ave locu. Se acceptam deci, ca-ci in currendu se va reversa lumina a supr'a in regei cestiuni de abdicatiune.

Transsilvani'a in dillele patimelor, 1873.

V.

afaranti scrisu, dle Red. cumca patent'a urbariale din 1854, precum si alte legi s'a interpretatu, de la 1865, incoce, totu in folosu boierilor si spre daun'a tierranului. Asi s'a intemplata si cu §-ulu 31 despre dreptulu de crismarit.

Acestu § sustine pre boieri, dar si pre tierranu, precum si pre communele iobagesci in usulu dreptului de crismarit in acea extensiune, in care au folositu unii s'a altii acelui dreptu inainte de annulu 1848.

Sub sistem'a neamtului acesta dispusetiune, referitor la folosirea dreptului de crismarit, s'a esecutatu cu tota accuratesti'a; prin urmare organele administrative de atunci au sustinutu pre communele iobagesci in folosirea dreptului de crismarit in totu loculu, unde boierii n'au folositu acelui dreptu in nainte de 1848, sau unde nu l'au potutu folosi neavandu in communu neci catu se puni palm'a locu allodialu. Vi-asiu pota comunicata mai multe decisiuni addusse in favorea comunelor, prin care acestea au fostu sustinute dieci de anni, exclusivu, preste totu annulu in usulu dreptului de crismarit. Despre adeverulu assertiunilor de mai susu m'am convinsu si din semnarele despre venitele comunale d'intre anii 1850 si 1865.

De la annulu 1865 incoce s'a casatuitu inceputu cu incetulu tote decisiunile de sub obsolutismu, favoritorie comunelor, restringetu-se dreptulu lor la un'a, doue, multu la 3 lune pre annu. Motivul restringetei dreptului usuatu de atati'a anni, se dice ca stia scrisu in a probata consti-tutio partea 3 titului 29 si 32.

Indesiertu au observatul communale, cumca dreptulu boierilor inca s'a potutu prescrie, precum se prescriu drepturile altoru moritori, indesiertu au reflectatu, cumca a probata consti-tutio partea 3 titului 29 si 32.

Pretiul de Prenumeratii:

Pre trei lune	3 fl. v. a.
Pre siese lune	5 "
Pre anul intregu	10 "

Pentru Romania:

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune 16 " = 16 "
" 3 " 8 " = 8 "

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbra pentru fiecare publicatiune separat. In locul deschis 20 cr. de linia.
Un exemplu costa 10 cr.

patent'a urbariale contine dispusetiuni contrarie, candu nu acei-a sunt de a sustinut in possesiune, cari se potu provocat la privilegi ruginitate, ci acei a cari au folositu dreptulu de crismarit inainte de 1848. „Ce ni passa noue de patent'a neamtului, dissera boierii, — daca acest'a nu tiene cont de privilegiile nostre, nu considera veciul obiceiu, ca se incurga totu ce e venit in pungele nostre.“

„Ajunsi pana aici, se facem unu pasu inainte,“ strigara Ciocoi: „Crismele sunt alle nostre, dreptulu de crismarit assemenea, deci se ne folosim de elle.“

Dar cum? pre calle drepta si oneasta nu poti ave neci unu castig. Tierranul nu se pricepe la trafice judanești, ellu nu pota fi crismariu cu folosu pentru noi.

Se intrebam dar, cu voce inalta, „cine da mai multu pentru veninul ce se prepara in crismele nostre, pentru tierranu?“

La aceasta voce deodata navalira tote semintele lui Isailu in Transilvania, ca se capete pane de la boieri si pentru ca se rapesc pane de la fiii patriciei. — Unii buni patrioti suatuira pre lacomii boieri se nu demoraliside tierra si poporele ei, se nu lacomesca la unele folose momentane, ce li promittu jude-nii crismari, ci se caute in viitoru, se invete d'in trecutu si se scia, cumca cei ce inunda asta-di tierra cu tota aversea in spinare preste jumetate de secolu voru fi ei stapanii tierrei si boierii neci atat'a nu voru ave, catu au crismarii loru asta-di. Neci vorba, ca se primesca cineva assemenea suaturi.

Bine se observam, cumca crismariu crestinu vinde beutura pre bani giata, era judanul pre ori ce lucru de pretiu. Ellu porta revasiu, da accasiune tierranului a be beuturile stricate si veninose si atunci candu nu are bani, era pre tierran'a o seduce, ca se-si dea pane, malaiulu si cucurudiu din gura copiilor pre horinca. In doi trei ani dupa assediarea judanului intr-o comununa, tierranii incep a saraci, era judanul venit cu sdremtie in spate, si-impre totu pungele. La 5-6, anni si-bate capulu ca se cumpere mosia tierranului, care numai e in stare se platesca beutura insemnata pe rasiu crismariu. La 50 de anni, tieneti minte, ca ei voru cumpera si bunurile boieresci.

Ati scosu pe nedreptulu multe commune iobagesci d'in usulu dreptului de crismarit, ati deschis tote usile la coruptiunea si impilarea poporului, ati implutu tierra cu traficanti de profesii, ati detrasu tote medilocele de sustinere de la popor; sudorea facie lui ati impartit'o cu crismarii vestri, — dar nu iati intinsu mana de ajutoriu, ca se se appere de insiellatorii de profesioni!

Ei bine! dar pana unde merge fara-de-legea si ce peccate strigatorie la ceriu se committu cu usuarea dreptului de crismarit?

Ascutati, rogu-ve!

Sub pola muntilor spuseni judele processuale cu Nru 574 ex 1873, catra muntele si commun'a Baisior'a, ecca ce dispune: „Locutorii din communa susu attinse n'au dreptu se-si adduca neci chiaru pentru trebuintele lor proprii beutura d'in alte sate sau orasie, ca ci arendasiulu, daca nu voru

bé d'in crism'a lui, nu pote plati arend'a de una măia si atatea sute fl. v. a., éra acelui-a, care va peccatul in contr'a acestui ucazu, va plati pedepsa, de la 5 pana la 100 fl. v. a. si beutur'a afflata la d'insulu se va confisca in folosulu arendasiului. Dv. Dle Red. pote ve indoiti a crede*), cumca sub regimulu de asta-di se potu comitte assemenea atentate in contr'a moralitatii, in contr'a libertatii omului si in contr'a dreptului eternu de a-si cumpără cine-va pre banii sei ori de unde cniaru si beutura spirituosa si a nu fi restrinsu la spelaturele judanesci !!

Rogu-ve, nu ve indoiti, că ci, daca va merge totu asiá, in scurtu va veni timpulu, candu tierranulu va fi prinsu cu funia de pe strada si dussu cu poterea la crisma, ca sè beea, ori va voi ori nu, una cantitate de beutura judanescă, că-ci altufelu arend'a ciocoiu lui nu va fi assecurata !!

Asia dara, daca tierranulu merge d'in munte cu marfa sa la orasiu, daca in orasiu affla beutura mai buna, de cătu in satulu seu, daca cutedia, a-si cumpără ce-va mai multu de cătu pote consume pana la reintorcerea sa a casa, in capulu satului are sè-lu intimpine calaii crismariului si sèi confisca beutura afflatoria la dinsulu.

Vedeti pre ce călli si-assecura boierii nostri venituri grasse, vedeti pana la ce gradu a ajunsu lacom'a si nerusnarea ciocoiesca ? !!

Inchiaiu pentru asta-di, că-ci mitremura man'a si mi-se revolta totu sangule in vîne, dar rogu pre toti Romanii, ca sè pastredie assemenea ucasuri diavolesci pentru generatiunile viitorie, pentru ca sè scia copiii si nepotii nostri, ce amu sufferit noi sub sistem'a de asta-di.

(Va urmă.)

Congressulu archidiecesanu scolasticu din Blasius.

In lips'a unei descereri detaiate a intregului decursu ce avu acelui congressu, conchiamatu prin circulariul metropolitan din 18 Martiu, ne vedemu necessitat a da lectorilor nostri numai unele fragmente epistolarii, din cari se va cunoscă că acea adunare ar fi meritatu un'a descerere inadinsu, pentru că căte acte esfite dîtrins'a voru ocupă locu in istoria culturii nostre nationali.

Conformu programmei tiparite, care s'a impartit in momentele deschiderii primei siedintie, Pr. S. Sa parintele metropolit, tienu unu discursu despre care ni se serie, că este de valoare istorica. Nefindu preinscintiatu nimeni, că are sè respundia la acelui discursu in numele adunării, deputatulu secula riu din districtulu Fagarasiului a improvusat unu responsu, care in essentia sa trece in processulu verbale. Indata apoi se allesera. Notarii adhoc si una commissiune verificatoria. Cu atât'a prim'a siedintia s'a inchis. La prandiu datu de cătra Pr. SSa metropolitulu au partecipatu preste 100 person. Primulu toastu s'a redicatu pentru M. Sa si august'a cassa domitoria.

In a dou'a siedintia de luni, dupa ver ficare a mandatelor, din cari numai unul fù cassatu, adunarea se constitui definitiv, alegandu si unu vice-presedinte d'intre seculari si trei notari. Indata apoi presidiulu a depusu

pre mes'a adunării spre pertractare si luare de concluse doue acte, si anume: unu proiectu de organizatiune pentru tote scoolele din archidiecesă, cu exceptiune de gimnasiu, cum si voluminose informatiuni preparate către toti protopopii despre starea tuturor scolelor. Proiectul de reorganizatiune se transpusse unei comisiuni de 9 membri, éra informatiuniile se concretizura altel'a din 6 membri. Dupa lucrare intinsa de 15/16 nopte comisiuniile venira in fine cu operatele loru in a trei-a siedintia. Comisiunea de 9 essi in reportulul seu cu opiniunea, că acestu congressu, conchiamatu ad hoc nu ar fi competente a elabora si adopta unu regulament organicu pentru scole, ci că acesta problema grea si afundu talatatoria ar cadé de-a dreptulu in competenti'a unui Congressu generalu gr. cat., carele sè fia conchiamatu din intreg'a provincia archidiecesana. Aceasta opiniune se adopta cu mare majoritate si pre intristarea mai multor membri din clerus, cari se numera tocmai intre cei mei zelosi patroni ai scolelor. Era una mica neinteligere acesta, carea mai tardiu se complană. Comisiunea de 6, cercetandu cu de-a meruntulu tote reporturile protopopilor, ascultandu si unul căte unulu pre toti, a scosu urmatoriele resultate: In archidiecesa gr. cat. de Alb'a Jul'ia sunt doue dieci scole, cari corespundu intru tote conditiunilor legii unguresc din 1868; 288 căroru-a li lipsește numai unele conditiuni asié, incătu defectele loru se potu corige in securu tempu; 337 sunt scole serace si de scolari si de mediulocu materiali cum se pare, scole din communele celle marunte, respandite prin comitate, pre unde tiranni'a feudalistica appucasse a li storice poterile; in fine, in 69 commune nu sunt scole de locu.

Aceste cifre, allaturate pre langa numerulu scoleloru de alte confesiuni, cari au inceputu cu secoli inainte, era nu numai de 15 anni, au fostu primeite cu ore-si-care satisfactiune de către adunare, care se areta forte zelosa pentru instructiunea nostra publica. Intr'aceea numita comisiune esfă cu urmatoriele propunerii: Docentele sè aiba celu mai pucinu 200 fl. salariu, si pana la 400 fl. Daca cei cinci procenti nu ajungu, communele sè fia provocate a implini lips'a. Ordinariile se cera de la ministeriu, ca sè committa strinsu auctoritătilor politice, a sprinzi pre auctoritatile eclesiastice intru scoterea contributiunilor, tacselor si pedepselor scolastice. Regimulu sè fia invitatu a esfă la camere cu unu proiectu de lege prin care, părtele din legea de 1868, favorabile pentru scolele communali neconfesionali sè se applice si in favorea scoleloru confesionali. In communele, in cari nu se potu face unu salariu pentru unu docent, preutii sè suplinescă pre docenti pre langa unu onorariu cuviintiosu in modu provisoriu, pana la alte tempuri mai bune. Ordinariatu gr. cat. sè invite pre celu gr. reasiriteanu orthodoxu la una cooptare pentru infinitarea de scole romanesci si mestecate confesionali. In fine sè se caute sorginti pentru infinitarea unui fondu scolasticu, din alii carui venituri sè se ajute scolele lipsite.

Partea cea mai mare a acestoru propunerii se adopta dupa scurte discussiuni; numai cestiunea scoleloru mestecate dede occasiune la una desbatere din celle mai interesante, carea se fini prin una espositiune istorica a incercarilor facute mai vertosu de la 1861 incoce. Aici fù loculu, unde unul d'intre membrii cei mai betri si se provoca la correspondentie, căte au decursu intre respectivele ordonariate in an. 1861 si anume: la epistol'a episcopului br. Andreiu Siagun'a

cu dat'a 21 Maiu vechiu nr. 420 adresata metropolitului Alessandru St. Siliu, la responsul acestui-a d'in 15/3 Juniu, in care adopta opiniunile ordinariatului de la Sabiu; la responsul ordinariatului si allu capitulului din Logosiu cu dat'a 2 Iuliu nr. 555, prin care se respinge ori ce conintiere legere; in fine, la epistol'a episcopului Ioanu Alexi din 20 Juniu, in care se dice, că cestiuni de natur'a acestora-a cadu in competenti'a sinodelor provinciali. Totu la locul acestu-a se comunică adunării inca si interesantele cerculari allu ordinariatului din Sabiu, cu dat'a 26 Aug. vechiu, 1872, nr. consist. 657, prin care se areta, că scolele mestecate aru fi incomptabili cu autonomia besericelor. Cu tote aceste congressulu lăsă conclusu, ca ordinariatulu archiepiscopal gr. cat. să se adressedie in susu-attins'a cestiune, către celu ortodoxu cu atât'u mai vertosu cu cătu insu-si sinodulu orthodoxu in siedintia IX. d'in 1872 §. 52 la propunerea protopopulei I. Ratiu, a decisu totu assemenea intrevenire in caus'a scoleloru mestecate.

Incau pentru fondulu scolasticu,

dupa una provocare caldurosa, s'a deschis in siedintia a patr'a una lista, in a carei-a frunte si metropolitulu cu 1000 fl. v. a.; dupa care urmare alte subscriptiuni si unele plăti in numerariu;

totu atunci membrii congressului si

protopopii se obligara moralicesca a

indemna cu totu de-a-dinsulu in cercu-

riile activitatii loru la contribuiri pen-

tru se stu fondu salutaru. S'au mai

afflatu si alte sorginti, precum: tacse

de 35 cr. de la toti neogamii, 1 fl. de

la tote dispensatiunile, ¼ d'in tote

pedepsele eclesiastice, cari se dictedia

in bani.

Cu aceste suntemu constrinsi a in-

chisă comunicările nostre despre

lucrările acestei adunări, mai adau-

gându numai că s'a decis a se compu-

ne unu memoralu energiosu atât'u

pentru aperarea caracterului de scole

confesionalu, cătu si pentru cătu mai

currend'a convocare a unui congressu

provincial plenariu. De altintrelea

ni se spune că actele acestui congres-

su ad hoc ar fi esfă si de volumi-

nose si, in unele părți alle loru atât'u

de interesante, incătu elle aru merită,

ca sè fia publicate in una carte, prin

care sè se adduca la cunoscintia to-

tutoror. Ceea ce si sperămu că se va

intemplă cătu mai currendu.

Preste totu afflamu, că acestu con-

gresu a fostu condusssu de unu spiritu

calmu, pacificu, matoru si că in des-

bateri limb'a nostra, pre cătu este din

natur'a sa frumosa si sonora, pre atâ-

tu-a fù vorbita, mai alesu de către

barbati din generatiunile mai recente,

cătu se potu mai correctu si cu ore-

si-care eleganta. Productiunile din se-

minariu, ca si celle gimnastice au fa-

cutu cea mai buna impressiune.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedinti'a de la 7 Iuniu 1873.

Siedinti'a se deschide la 12 ore din d.

Ministrul-presedinte Szilágyy presenta

legea despre colonisti, sanctionata de M. Sa.

Se publica si tramite apoi camerei boierilor

spre acelui-a scopu.

Desideriu Szilágyi pre enta reportulu

comissionii centrale d'spre proiectele de legi

referitorie la confinile militari. — Pertractarea

acestoru proiecte de legi se va incepe in sie-

dinti'a de mercuri (11 Iuniu). — Svetozaru

Mileticiu cere, ca si datele statistice, de

caru s'au folositu sectiunile la pertactarea prea-

abilita, sè se tiparesca si distribue intre depu-

tati. Se accepta.

Se prezinta apoi reporturile comissionii

centrale d'spre modificatiunile facute de cam-

er'a boierilor la proiectul de lege despre

colonisti, si d'spre proiectul de lege privi-

toriu la urcarea diurnelor deputatilor. —

La propunerea lui Zsedenyi camer'a de-

cide a luă in desbatere projectul despre ur-

carea diurnelor numai dupa deliberarea bu-

getului de pre annulu 1874.

Siedinti'a prossima se va tene mercuri

11 Juniu.

De langa Huniadinu, Maiu 1873.

Cum ar debu se serbedie romanii diu'me-

morabile de 15. Maiu.

In preintuita foia „Feder.“ d'in anulul tr-

cutu, s'a publicatu mai multe correspondinti

relativ la starea scolei din Margău. Li-

acelle Dl. pretn, ca celu mai de aproape in-

teressatu si-a facutu reflecționile, inse ne-

decătu nu voia se ceda, nu vrea se recunoș-

ca scola s'a si cu deosebire edificiul e ne-

corespondintior legii de intrucțione. — Cu

tota aceste diurnalistică, tribunalul celu in-

partiale allu opinioni publice si are de mul-

ori partea sa buna facia cu indreptare

reulu.

Acesta se adeveresc chiarn asta-di, că-

caus'a scolei confes. gr. cat. din Margău in-

cepe a se impedi si inca preste acceptan-

Ecca cum:

In diu'a de 15 Maiu, avendu eu calle

Margău, avui norocirea de a poté assiste

punerea petrei fundamentali a scolei locali.

Bubitulul treaurilor provestia din ce-

mieriul s. basere, că acesta di carea per-

tru comun'a acesta va remané scrisa o

litere de auru pre pagin'a istoriei — micu-

tiului ei parnassu.

Tempulu prefuptu sosește, ceremonia s-

incepe cu indatenatele rogatiuni prin D. Bi-

siliu Porutiu adm. protop. tractual

insociu de D. Alessandru Fodor

conservarii proprii, neci pre inimicijii loru ce declarati, nu i persecuta decatul numai precatul tempu credu ca acesti-a li-su periculosi. Cumca acestu sentimentul lipsesce cu totulu de la frati magiari ni dovedescu faptele loru de tote difele. Nu li este destul ca, cu pucina esceptiune, mai tote legile loru sunt tientite in contra nostra, si preste totu a nemagiariilor, ca atatea sagete de morte, nu li e destultu ca ne-au eschis mai cu totulu din vietia constitutiunala, ni-ai pusu pedece abia superabile in callea culturei nationale, vinu a ne bate, a ne maltrata si a ne massacra chiar si in commune, in vatrele nostre avitice, pana adi numai singuru altariului ni mai remassee de asilu; cine scie pana candu va remanet scutitu de pofta de resbunare si acestu locu santu? ca-ci pofta de a calcă si pre acestu santeau si-o au arestatu in 1841. Sum cam essacerbatu dar cum pole fi omulu cu anima si suffletu liniștitu atunci, candu i se rapesc si celu din urma mediu-locu de a-si appera dreptul?

Singuru legea communală se pareă a nici la sattu ce-va sfera de activitate pre terenului politiciu, incatul nu ne au respinsu si de pre acestu teren virilismulu, inse frati magiari cu frenele gubernarei in mana au afiatu o mīia de mediuloc de a ne scote si de pre acestu teren, care una anima nobila nu l-ar mai potē pismui, au affatu dicu mediuloc de a ne bate si maltrata chiar si acasă in vatrele nostre.

In 20 Aprile a. c. s'a tienntu aici alegerea de jude, cu intellegera locuitorilor au concursu la acestu postu patru cetatiuni onesti, dar contelui Haller i-au debuitu cu totu pretiul judele din annii trecuti, pre care era și lu-a fostu addussu cu forța la postu, si care s'a dovedit de cellu mai aptu instrument de a maltrata comunun'a si pre particulari, cu unu cuventu de a asservi totul. Contele inse in stare de a-si duce in deplinire planul, prin szolgabireal Frits, sassu rengatu, omu foră scientie si qualificatiune, unu financiaru eliminat d'in cest'a sistemei lui Bach, carui-a cu totu pretiul i debue patroni, ca se nu li cada din gratia, nu cauta lege, nu cauta dreptu, calca in pitore totu si face pre voia stapanilor — asiā prin metechne, prin intimidari si-alesse jude, dupa tipulu si msemenearea sa, foră rusine si foră semtiu de more.

Ne-a mai remasu unică anghira de a ne servi de dreptul in commună, unică speranță — alegerea notariului.

Si cu totu dreptul poteam speră, ca-ci a cerculu notariale suntemu impreunate trei commună romane si ună magiara, si dupa ce legea garantadia alegere libera, negressit u ca omu reessi cu notariu romanu, inse calculul nostru a fostu facutu foră stapanulu, ca-ci folosui perfidu, care si-a tradatu naționalitatea propria a tradat si va mai trădă si pre patonii lui de adi, i-a fostu usioru a ne elude in acestu dreptu si a ni impune notariu magiaru, — se intellege că volente et consenti de ipsissimo V. Comite. Lucrul a decursu și:

Dupa ce la postulu acestu-a au fostu trei concurrenti, unu romanu, unu magiaru si unu sassu, alegerea se defigă pre 3, Maiu, a. c.

Szolgabireul, pregatindu-si omenii, deschide votisarea, inse ce se vedi? Candidatul romanu Nicolau Doctoru capeta 31. voturi, ungurul 23 si sassulu 1, carui-a i-a datu votul judele nostru, despre a carui alegera amu ammentit, concomitatu de acea declaratiune naiva, ca lui i-a opriu szolgabireul a votă pre romanu, asiā votă pre sassulu Ha hn.

Cu acesta alegere finanz-vachulu lui Bach, nu se potea intorci acasa ca se referedie la spani, carui lu sustinu numai ca se maltracie pre romanu, deci dechiiara serbatoresce a emfase de unu micu tirranu ca alegerea se stedia pentru ca comitetul communal din Iosifiu nu a fostu constituitu dupa lege, asiā pa constiutire se va tienă alegere nouă. — Atâtă neobrasnică nu amu fostu pregatiti; nu protestatu in contră nelegiairei, si amu asternutu recursu collectivu la vice comitele. — Candu amu mai scrisciu asupra sortei rezultatului, vice-comitele nu ni-a datu responsu, ci ca nu a vedintu recursulu, nu sciu, nu vedē.

Cu tote acestea se vedea că recursulu li-ar fi de peșeca, ca-ce Sassulu a provocatu pre

Nic. Doctoru ca se iee recursulu in de-retru, ca altmirea nu pota face alegerea. Dupa ce inse communa nu si-an iata recursulu inderetu, Frits, siguru de a fi sprijinitu pentru ori ce calcare de lege, defigă alegere nouă; ne incunoscintia cu vre-o cete-va ore mai inante, si calculandu ca, fiindu in apropiare doue terguri, omenii nu se voru potē adună, si-alege pre favoritul regiulor mai nalte. — Vedeti, astă e garanția legilor addusse in Pest'a!! La notariul Alessu, dar cu deosebire la finantiul erou, seau eroul finantiu ne vomu mai intorce,* vomu insră unele istorioare picante despre ellu si apoi vomu intrebă pre fratiunguri, carui lu patrocinia: „Place-vi clientulu?”

Unu alegutoriu.

De sub Mesesiu, in Maiu 1873.

Cine e caușa de a reesitu de notariu cercuale unu judeu in 6 commune curatul romaneschi?

In nr. 23 1873 a pretiului diuariu, Fed. unu Correspondinte D. de langa riul Alma-siului s'a incercat a descrie cursulu alegerei notariului cercuale de Top'a-Sancraiu, care alegere a decursu in 22 si 28 Aprile st. n. Dlu correspondente de langa riul Alma-siului inovatasce pre judele processuale in specie si pre preotime in genere, ca ar fi caușa, de a reesitu judeulu Lusztig Farkas notariu in 6 commune romaneschi.

D'in intempiare m'am afflatu de facia la actulu de alegere, cu tote aceste nu voliam a face, neplaceri On. publicu cu imparfestrea slabitiunilor dovedite eu acesta occasiune, inse vediendu, ca Dlu correspondente D. retace tocmai medu'a adeverul si observandu ca diuariul magiaru „Magy. Polg.” inca si-face notitia, attacandu preotimea romana — in interesul adeverului vinu a impartes in surte liniamente decursulu alegerei, asia prenum si a intemplatu.

Prim'a alegere s'a tienutu in 22 Aprile; candidati au fosu Dnii Gavrila Horvatu, Andrei Lazaru, romani, si judeulu Lustig. Alegerea se incepe, voturile se impartu; — reestrea unu romanu e securu, ca-ci evreulu nu capeta nece unu votu.

Alegerea era apprope să se inchiaia, candu cerculu de Top'a-Sancraiu cu cellu din Cublesiu romanescu incepura a se certă pentru ca evreulu strainu a adusse rachiu in Sancraiu; facandu-se scandulu publicu, judele processuale Dlu Gyarmathi Mozes inchide protocolul spre cea mai adună dorere a representantilor, ca-ci numai cete-va minute si aveau notariu romanu si nu erau espusi la atatea neplaceri. Contra acestei purcederi cu tota energi'a a passit u preotulu local Dlu Ioane Bochisiu roganu pre judele processuale, ca pentru unu lucru asiā baccatelu să nu suspinda votisarea, la ce dlu jude a respunsu că si de nu o va suspinde Dlu, totu si comitatul nu o va aproba ci o va nemici, dupa ce va audi, ca a decursu intre certe si asiā a pusu alegerea nouă pre 28 Aprile, decindu, ca pre atunci va aduce si 2 gendarmi, ca asiā să nu se mai pota certă niminea. Acesta disputa a Dlu jude processuale, ca adeca seeduca si gendarmi la a dou'a alegere a afflatu de buna si Dlu G. L. din Arghisiu, si inca la roganu pre Dlu jude că se o faca, pentru ca Sancraenii voiesc a-i bate pre Dloru din alte commune.

Alegerea dara se suspinde. Vediendu acestea preotulu locale a poftit u să se iea la protocolu caușa suspinderei, si ca la a 2 alegere representantilor să li se platesca calatorii si perderea de tempu din pung'a celorlor vinovati — Acesta s'a si intemplatu, ca-ci tote aceste s'a iata la protocolu si asia diu'a intâia de alegere s'a finit.

Pregatirile la a dou'a alegere Dlu correspontente le tace, cu tote ca acestea arata inveratul rezultatului alegerei. La I alegere au fostu 3 candidati, la a dou'a, fiindu ca Dlu G. L. a lucratu intru acolo cu tote poterile ca, de-ora-ce Dlu G. Horvatu e alessu

in altu cercu, cu ori ce pretiu se fia alesu evreulu Lusztig, ca ci pre Dlu Andrei Lazaru d.s.a nu-lu pota vedē in ochi din causa neintempiata.

Că diu G. L. a lucratu pentru Lustig, se vede apriatu din cuvintele sale disse in antea 20-30 de reprezentanti, candu preotul locului Dlu I. Bochisiu i-a dăsu: „Daca nu iyoiti a vi crutiā onorea Dvostre, ca-ci vreti să elegeti de notariu pre unu evreu, crutiati baremu nationea, nu-i puneti asiā mare pata in frunte!“ La acesta a respunsu Dlu G. L. „Nu ni trebuie altu romanu, ci gidovu, ca-ci suntemu satui de romani.“ pre langa acesta, cu tote ca pre 28 Aprile passifrea evreului era secura, totu si dsa a fostu unul d'ntre acei-a, cari a datu votul seu evreului. — Acum dle correspontente Dlu Gyarmathi e caușa ca a reesitu evreulu? judeca bine si vedi, ca cine a vendutu sange nevinovat, si apoi de alta data serie adeverulu, si nu alunecă, ca-ci acesta nu e pentru omeni onesti. Grigesco, ca nu totu-de-un'a ti-vei poté retrage cuventul, precum facusi cu Dlu I. Bochisiu in Nr. 115 alu „fed.“ din 1872 calumniantu si in urma vediendu ca e reu, ti-ai revocatu tote columnele din litera in Nr. 17. a. c.

Am in fine de a respunde si Domnilor de la „Magy. Polg.“ ca de alta data să nu grăbesca cu scornurile ca-ci preotii romani nu se cumpara asiā usioru. E dreptu ca Dlu Hossu, preotu, evreulu i-a pusu in mana 5 fl., nu 10 fl. precum scrie „Magy. Polg.“ dar nu i-a primitu, la altu preotu nece nu-i promissu nece datu, vediendu, ca cu primul nu i-a succesu.

Sfarsindu-se alegerea, Dlu G. L. a roganu pre Dlu jude proces. a li da gendarmi spre disputa pana voru merge la allu 3-lea satu, ca nu cum-va să-i bata cine-va. Bine te-ai scintu assecură in tota privint'a Dle G. L. dar ore acum cum ti-vei spală pet'a?

Am inca de a inseamnă, ca Dlu Ioane Bochisiu a protestat in contra acestei alegeri, care a decursu in urma coramperilor, inse pana aci nu se scie, ca protestul dsailor affa-va resunetu ori ba, atâtă inse se scie ca Lusztig nu va fi lungu tempu notariu. Cine si deci caușa, de a reesitu evreulu de notariu in siesse commune romaneschi?

Unu drumariu.

Vienna, Iosephstadt, 7 Iuniu 1873.

Multu stimate Dle Redactoru? Suntem deoarece a face era-si cete-va observatiuni la celle ce publică „Albin'a“ in Nr. 38, sub titlu: „O rectificare... etc. — inse pe unu ultim'u data, ca-ci atari bagatelle nu merită a dă locu la o discussiune lunga, nece a cuprindere columne in diuaria.

Am scrisu reflexiunile facute in Nr. 38, alla pretiului „Federatii“, fiindu-ca publicatiunea, (din Nr. 35, „Albin'a“) de carea se tratadia, contineă unu neadeveru, si deoarece medicinistii de aci, cu cari conveniu pre atunci, toti erau indignati pentru acesta. Chiar si amicul meu, med. V. B., era forte neagăti pentru publicatiunea ammentita, inca inainte de ce-mi facui observatiunile, cari atingeau numai pre Dlu Red. V. B., era nece a căușu pre collegulu mieu V. B.

Aceste cause si celle scrisse in Nr. numitul m'au indemnăt si-mi facu reflexiunile mentionate,

Ori si cine, afara de correspontente „Albin'a“ Dlu N. P., cetindu observatiunile melle in 38 „Federat“ se poate convinge deplinu, ca acelle nu sunt facute sub pretestul jesuitic de a rectifică si cu scopul d'na nemici „nimbul“*) dupa cum cu „iulio“ cutedia a se exprime respectivul

*) Onor. Red. a „Albin'a“ credintosa de-dărilor selle, pentru una correspundintia, prin care se crede attinsa, se arruncă, cu adeverata collegialitate a supră „Federatii“ si cu ce si cu cele mai nedrunne arme, de cari se servease de candu essiste: „insinuatiile vile“, cunoscute bine publicului, cu tote aceste pretind a ave patenta de educatiune. Cătu pentru „nimbul“ o assecurău că neci prin visu nu ni-a trecutu a-lu attinge cu atatu mai pucinu a tinde la nemicie lui, ferescă Ddieu! Acesta este treb'a publicului, a carui minte sanetosa am vetema-o numai, daca am cutedia să presupunem că i-ar lipsi facultates de a potē face judecata dreptă.

Red.

domnu N. P., — cf causele si scopulu sunt destullu de vederate, pre candu din contra, dieu! forte usioru se pota crede ca „Albin'a“ a publicat celle din Nr. 35, cu o intentiune ascunsa, dar nu greu de priceputu.

Apoi trebuie să scăi acestu domnu N. P., că medicinistii din Vienna sunt cu multu mai modesti decatul se doresca a fi laudati prin dsuaria pentru nesce „colloquia“ si daca din insulă nu scie ceea ce medicinistii numesc colloquia, si că sub „Vorprüfung“ se intellege unu essameu de primire seu de trevere, — mai bine să taca si să caute de alle selle.

Destullu că publicatiunea respectiva din Nr. 35, a „Albin'e“ ramane neadeverata, si ar' fi mai bine daca Dlu N. P. ar' inveti a a face obiectiuni mai potrivite si a responde la obiectu, decatul se dee altor-a lectiuni: cumu ar' trebui să scria.

Dle N. P.! Mi-ar' fi placutu preste măsura, daca Dlu Red. allu „Albin'e“ n'ar' fi stersu nemicu din celle ce i-ai scrisu si ti-ar' fi publicat tote secaturele, ca să fie apparutu in deplina lumina inaintea publicului, care de altmirea si-va fi facutu o idea despre calificatiunea dtalle si din celle ce s'a impartesit forsecat, apoi pentru că să nu credi si acom că observatiunile mentionate sunt facute de unul d'in monastire si d'in Pest'a, si că se te convingi că numai neadeverul publicatiunei respective mi-a datu ansa se scriu, si in fine să vedi că nu fugi de lumina ca cei cu intențiuni ascunse si relle, ti-spunu inca odata că sun unu colegu allu medicinistului V. B.

Octavianu.

VARIETATI.

(S'efanu celu Mare in Buda Pest'a) Vaporasiulu de resbellu (cu patru tunuri) allu Romaniei stă de Jou, (5 Iunie) demineti a langa malul dreptu (spre Bud'a) allu Dunarii si este obiectu allu curiositatii lucuitorilor capitalei ung. Distantia de la Giurgiu pana la Pest'a a parcurs-o in 5 dille. Cu acestu vaporu au sosit Domnul Elisabet' din prelunga cu fia-sa principessa Maria, si in data dupa desbarcare a plecat la gară călăii ferrate spre a calatorii mai de parte, spre Vienna, la Nou-Wied, locul nascerii sale, unde i va urmă preste 2 Septemane si consortele Domnitorulu Romaniei Carol I. carele va veni pre uscatu si dupa ce va vedē si essibitie intern. de Vienna — la care fusese invitatu prin doue scrisori alle imperatului Franciscu-Iosif I. — va pleca la soci'a sa in Neu-Wied, unde, precum se dice voru petrece impreuna mai lungu timpu. — Afstandul de sosirea vaporului rom. am mersu si noi a-lu vedē si lipsindu commandantele D. Dumitrescu, unu altu domnu d'in personalul civil având gentilea d'a ni arretă salonus, unde in fundu diariranu portretul Marelui Domnul Stefanu, in ornatul vechilor domnitori, ca coron'a regale (figura beccresca, cum sunt tote celle din timpurile mai vechie) de a drept'a lui era portretul litografat allu actualului domnitoru si de a stanga a domnei. Salonus este elegant mobilat si geometriile sunt invecute cu metala galbenă. — Tunurile era invelite in contră pulverii si a ploilor. La intrare matrosul rom. ce sta la padia, trasse arm'a „Ce vrei Dle?“ si dupa ce audî respunsul romanescu, chiamă pre altu matrosu si cu acestu-a venindu si persoana civilă, am potutu calcă pre vasulu cellu de resbellu allu Romaniei, indiestru forte bine si conservatul cătă se pot de curat. Pre vaporu sunt 80 fetiori adeca intregul servitul militar, ceea ce se pară cam curiosu magiariilor din Pest'a — Am vedintu si una asina cu mansulu ei pre vaporu, Ciceronele meu dicesă că mică principessa, sufferindu de slabitiune pectorale, s'a notrifu cu laptele acestei assie, de carea acum commandantele vre să se debarrasse de ar gasi cumparatorul in Pest'a unde multi patimescu de bol'a de pepetu. D. Comand. Dumitrescu aa plecat domenica deminetia la Vienna unde va petrece 2 dîle si numai dupa reintornarea dsalle vaporului va pleca la Statiunea Turnu-Severinu, unde se va curați machin'a. — Romani'a ar trebui să posseda una flotilla respectabile spre apărarea intinselor selle margini a lungului

*) Ea Dv. mai nainante de fote ve intorteti la ministeriul de interne cerendu cassarea alegierii facute de Frits si despunerea d'a se face nouă alegere, era candu yeti tramite recursulu, avisatii-ne, ca se potem intrenui, ceea ce bucurosu vomu face. Red.

betranelui Istru. Se speră că va fi și astă. — Diuariile de Viena reportează că domnul Elisabet a ajungându-le în Viennă merse a vedé să exhibește darea numai despartimentului României unde apără în costumul de tineră română, și că totă că calatorie strinsu-incognito nu este recunoscută.

* (Franciscu Deacu) în dilele acestei greu morbosu; el patimesc de sufo- catione (apa în băile a animei); dominica noptea (spre luni) era criză și medicul Covaci au văzut pana dominică la patul bolnavului, și caruia a poterii fizice au scăpatu. Cu toate acestea, precum și în astă-di, crisea a trezentă și betranelu se afflă acum era-si pre- pioare. Morteau betranelui Deacu ar eusă mare incurcătură și mari schimbări, nu numai în Transilvania și în Cisilvania. Să nu uităm că Deacu au fostu nasiul dualismului, care nu multă va superesse Creatorului său.

* (Ratazzi) eminențele barbatu de stată al Italiei și demnul succesorul marelui Cavour, a repausat în 5 Iunie în Frosinone în etate de 63 ani, stimat și iubit de italiani și respectat de straini. Intristarea și durerea este generală, Italia este în doliu și cameră italiana din România, dandu sprijin profundi sălii doreri pentru perderea lui Ratazzi, dispusă că în locul tricolorului să falsoje 14 dile flamură negra de dobu.

* (Incendiu) Dîn Sabesiu (Ardealu) nu se scrie, că în 4 Iunie această catastrofă fu criză cercată din incendiu înfricosată. Focul a eruptu dină, când bietii economi erau ocupati de departe pre câmpu. Victimăi acestui focu fu astă-data stradă Bobocișilor; case, siuri și cele mai multe realități din curtea unui economu ajunsă preda teribilei incendiilor. Multi dintre nefericiti proprietari remasera chiar numai cu celi, ce au avut cu sine, și cu necasulu. Daună este însemnată. Scimă că reprezentanții comun. nu va intărzi să dă mana de ajutori acestora nefericiti, macar d'asi redică adăpostu. Ore neci acum'a economii nostri se nu fie convinsă despre necesitatea să folosuți assecuăriunii, mai ales în acelle locuri, unde ca și în Sabesiu, locuitorii stereotipa în față anu sunt bantuiti de incendie și griudine!

* (Inaugurări solene) Societatea română de lectura din Budapesta tinenă în 9 Iunie a. c. inaugurării ei, executând programul, publicată în nr. 40 „Fed.“ Deși preste totu caracterul primei cercării să a vedea forte, totu-si producția a succesu preste tota acceptarea.

Austria. Espusătinea internă din Viena a facutu să se adune în estu anu multi domnitori și principi la curtea imperială. Acolo videm pre domnitori din Japonia, Persia, etc. Scimă, că chiar și Tiarul Russiei, Alessandru II, venit la Viena unde fu primul de micu sămăre, de imperatru și cetățianu cu caldura și insuflețire. Înse nu potem se nu însemnamu, că Alessandru II de să si-a propusă a rămasă numai scurtu tempu în Viena, totu-si a mai scurtat să d'in acestu tempu scurtu, cu scopu d'a cercetă consangenii familiei săli din Germania. Agitațiunile pentru nouele algeri între amicii constituționali, federali și centraliști ieu d'in dîn dîn dimensiuni totu mai mari. Totu aceste misări le videm, de să în măsură mai mica, în Bucovina. Judecându după opinionele ajunse până acum'a în publicitate, dorintă a bucovinenilor aru și d'a vidé în scaunul metropolitan pre D. Bendella, arimandritu. Noi tienemus înse, că preponderanța majoritatea romanilor din Bucovina, va trebui se fia facia de această cestiu vitale, facia de nouă metropola nemotivata, de alta opinie. Ce se tine de denumirea

metropolitului scimă, că acăstă nu seva intemplă pana după închiarea algerilor, că ci astfel sunt calculii parintiecalui guvernului nemtescu.

Bursa din Viena este foarte grea și morbosa încă. În dilele acestea a făcutu unele iucărari d'a se redică, înse de parte d'a avé ore-si care potere c'tu de pucina, a trebuitu se recada era pre patulu suferintelor. Falimente în provincie se anunță mai în fia căre diuă. Defraudări sau comisii multime, și astă-di curgu procese numeroase contra mai multor bancari, și cassieri de bance. Minunata vîția și în Transilvania constituțională.

Francia. Situația în Franță este încă totu în stadiul de pana acum, cu osebire numai, că reacția și-a reprezentat dîntă din ce în ce mai tare. Mac-Mahon pasăiese fără ostentatiune, dar și fără temere și vacilare totu mai rezolutu spre scopulu său, d'a crea una formă de statu, care cătu numai se poate să fie aproape de cea a monarhiei. Cu toate acestea înse pana acum elu n'a făcutu vici unu passu, după care i s'ar potă dice, că n'ar avea cugetu curatul cu destinele patriei săli. Fiindu soldatul totu lumea crede, că nu s'ar prinde la politica, și totu-si elu porta ună d'intre celor mai sanatoase politice; elu nu se arreta și omu de partidă, adeca nu dă cu bătă în balta cum dă Broglie ministrul de externe, care voia să eschida pre Mac Mahon de la participarea la consiliul ministerial; înse eră să o patiescă ca și angerii, cari să credură mai poternici că Dumnedeu. Ministrul său nu prea au mari speranțe în elu, însă cu atâtă mai mari speranțe au conservativii adeverati, cari nu dorescă de cătu linie și ordene. Daca lucrurile voru merge totu astă spoi nu este cu nepotintă, că lui Mac-Mahon să-i succeda, și îndupăcește pre suveranul, adeca pre adunarea națională, ca ea însă-si să-si decretă dissolverea sa.

Ispania. Amu vediutu cum la algerile din urma mai tota populația să pronunciă pentru Republică federativă. Amu vediutu apoi deschiderea nouei camere, și am comunicat unu scurtu estrassu din mediușulu și clasnicu discursu, compusu de Castelariu, prin care discursu Figueras, presedintele cabinetului, deschise cameră. Cameră întregă (210 voturi), afara de două voturi, numai de cătu proclamă cu insuflețire, Republică federativă. Toti erau plini de bucurie și nutriam nouă speranță pentru consolidarea și prosperarea Republicei în Spania; toti speram, că cu această stabilire certele și frecările voru fi incetate și tîrfa va reculege tote poterile ei, spre a înlatură, cea mai mare pedește, spre a dă lovitură de moarte sangerosului bellu civil, ce bantue locuitorii unor provincie frumosu din terra cu focu și feru. Înse bucuria și speranțele noastre au fostu, și paru a fi prea grabite. Bellulu civil nu numai n'a incetat, ci în unele locuri se porta, că și mai înainte totu cu assemenea vehementia și crudelitate. Numai poternica solidaritate și firmă voiația a celor lății cetățenii va potă face capetă acestei crime înfricoșante a Carlistilor.

Înse această chiaru numai Ddieu scie candumă fi, candumă videm, că și în camera mai fia care momentu este amenintat de certe și neintelegeri. Mai-

ritatea camerei însarcină pre Margall cu compunerea nouui cabinetu; aceasta înse compuse și prezintă una lista de ministri, între cari nu se potuți vide propusu neci unul d'in ministri de mai înaintate repasită. Urmarea a fostu desbăttere vehemente astfelu în cătu Margall a fostu constrinsu a retrage lista sa, și de ministri s'au alesu erai și cei veci, căci mai buni ca acestia neci nu sunt. Orense fu alesu cu 177 voturi președinte camerei; cei lății funcționari remasera realesi totu în persoanele eelloru veci.

Sciri electrice.

Viena, 10. Iunie. Studenti rutheni de la Universitatea d'aici au adresați Tiarului rusescu, în tempul cundu era aici, una adresă de felicitare politică.

Viena, 10 Iunie. Cabiuțulu d'asci a luat astă-data inițiativă tratărilor cu scopu d'a reinnoi convențiunea comercială din 1866, închisă cu Franță.

Paris, 10 Iunie. Mac Mahon se oppune tendenției conservatorilor d'alu allego presedintele, pre 5 ani de dile. Deci propunerea aceasta neci nu va fi prezentată camerei.

Paris, 10 Iunie. Adunarea națională acceptă urgenția propunerii d'a redică salariul docenților. Întreprinderea lui Gambetta, referitoră la suprimarea diariului „Corsaire“ va fi pusă mană la ordinea dillei.

Belgrad, 10 Iunie. Parastasul pentru repausatul principelui Serbiei Mihailu s'a tenu în prezentă principelui Milano, a guvernului și în prezentă unei mari multimi de popor.

London, 10 Iunie. D'in cauza proiectului reșeritoriu la Irlandă Russel atacă în camera boierilor forte vehementu politică ultramontană alu lui Gladstone, care concede că Papă se fia rege și cardinal Cullen v. rege în Irlandă.

Roma, 10 Iunie. Diariul „Fanfula“ tiene de verosimilu, că în septembrie venitoria Tiarului rusescu va veni la Roma. Regele și principale de corona au amenat pre tempu nedeterminat calatorii loru de la Roma.

Versal, 10. Iunie. (D'in Adunarea națională.) La desbăttere a supră întreptării, referitoră la suprimarea diariului „Corsair“ ministrul de interne explică motivele, ce lău indemnătă la această suprimare. Gambetta cetește unu circularu confidențial alu ministrului de interne adresatul perfectilor cu privire la presă și întrebă, dacă acesta circularu este autentic sau nu.

Ministrul dechiară că elu ie a supră sa responsabilitatea a supră acelu circularu și protestădă contra afirmatiunii, că elu aru subvenționă, pressă.

Centrul stăngu propune ordinea de reprobadu acestu actu alu ministrului, înse se prinasce simplă ordine de dîcu 389 contra 315 voturi.

Lisabona, 10 Iunie. Guvernul a facutu la confinile spaniolă dispusătuni militare de survighiare. Confinile sunt forte strictu veghiate.

Unii comuniști francezi fura îndrumati să esse d'aici, pentru că devotau prea mare activitate agitatorie. Curtea regală trăiesc forte retrasa.

Roma, 10 Iunie. Calatorii regelui și a principelui de corona este definitiv decisa. Mai tardu voru cercetă și Berlinul.

Convocare.

Considerându, că promovarea intereselor literare în genere, și în specie a intereselor pecuniară ale Asociației transilvane pentru literatură și cultură poporului român reclama imperiosu tienerea unei adunări generale extra-ordinarie a despartimentului VI, mai nante de ce Asociația transilvană și-ar tienă adunarea sa generală; mai departe, avându în vedere că prin depărtarea d'in Deva a dñi Iuliu Bardosi, sub-inspectore scolaru și membru alu sub-comitetului despartie-

mentului VI., sub-comitetul devine incompletă și, prin urmare, impedeat în activitatea sa, pana cundu nu se va intregi prin adunarea generală a despartimentului, d'in aceste considerații subscrise, conform §-ului 10 din regulamentul sub-comitetelor și prebașa decisiunii sub-comitetului, adusa în sedintă de la 27. Mai a. c. cu onore a conchiamă prin acăstă pre onorabil membru ai Asociației transilvane, precum și pre toti interesatii de prosperarea intereselor noastre naționale la adunarea generală extra-ordinarie a despartimentului VI, carea se va tine în oppidulu Dobrogea, în 1 Iuliu a. c. st. n.

Devă, în 1 Iunie 1873.

Ivanu Pasinu. Alessiu Olariu, actuaru.

Invitație

Essamenele la scolă principale gr. cat. din Lapusiu ung. se voru tine în dilele de la 25, 26 și 27 Iunie, a. c. stil. nou, la cari cu tota onore sunt invitați DD. Prodirectorul și Inspectorul școlare districuale precum și onorabili parinti ai scolarilor.

Lapusiu-ung. 7, Junie, 1873. c. n.

Petrus Codreanu par. și profess. deregionu.

Invitație

Comitetul arrangiatoru pentru primirea membrilor Asociației transilvane pentru literatură și cultură poporului român invita pre toti doritorii de a participa la adunarea generală a asociației, tienenda în 11. Augustu 1873. în Devă se binevoiesc a se insinua pana la finea lui Iuliu a. c. la subscrisulu.

Cu privire la restrințarea localităților insinuarea este nevoie să se spre a se potă satisface cerintelor de incortelare.

Devă 6 Iunie, 1870.

Președintele comitetului arrangiatoru Antoniu Schiau.

Lotteria filantropică

pentru terminarea unicei biserice din Devă.

Sortitura 250 obiecte,

de aur, argintu, brondiu, cristallu, porcellanu diverse metale, lemnuri prețiose, tablouri și oleiu bogatu incadrare, manufacture elegante și artisticu lucrate, mai multe servicii de măsu, de argintu, una broșă de trei-dieci g. beni, — tote obiectele in valoare de 3,500 fl. Nici unu obiectu nu este de pretiu mai mic de 5 fl., cele mai multe valoarea 20—100.

Pretiul unui losu e 50 lei

Tragerea sorturilor va avea loc în lună Augustu 1873. în diu'a prima a adunări generală a „Asociației Transilvane pentru cultură poporului român“ în Devă.

Obiectele cescigate se voru spedui, reci mandu-se pana la 30 Septembrie a. c. — Bilete de lotteria se potu află și la Dn'a Constantină de Dunca-Schiau, președintă loteriei, în Devă.

Rogăm pre toti romani și sprinții acestor ceuse binefacer e.

Bursa de Vienă de la 10. Iunie, 1873

5% metall.	70.25	Londra	108.00
Imprum. nat.	73.80	Argintu	107.75
Sorti d'in 1860	102.50	Galbenu	5.17
Act. de banca	942.—	Napoleondor	8.74
Act inst. cre.	321.35		

Propriet. edit. și red. respondent.

ALESSANDRU ROMAN